

بهروز خامچی

معلم قلم پهلوست

آشنایی با پدیدآورندگان قدیمی مجله

کارشناس تاریخ و جغرافیای آذربایجان و تبریز در سازمان صداوسیمای مرکز آذربایجان شرقی هستم و در برنامه محلی در تلویزیون رادیو تبریز شرکت فعال دارم. عضو افتخاری شش مؤسسهٔ خیریه و عام المنفعه برای جذامیان، کودکان بی‌سرپرست، بیماران تالاسمی و کودکان مستمند بیمارستان کودکان تبریز هستم

وجیزه یا نیمچه کتاب یادی از سرزمین آذربایجان را نوشتم که با استقبال دانش‌آموزان و معلمان روبه‌رو شد. چون ده سال در آذرشهر خدمت می‌کردم کتاب آذرشهر یا دهخوارقان به چاپ رسید. سپس کتاب‌های دیگر طوف سنه‌ند، شگفتی‌های سبلان، فرهنگ جغرافیایی آذربایجان (چاپ سروش) اوراق پراکنده از تاریخ تبریز، آتش بر فراز تبریز، جغرافیای دریاچه ارومیه، منتشر شد. به تشویق اتاق بازرگانی تبریز، کتاب بازار تبریز در گذر زمان منتشر و مورد علاقه مردم قرار گرفت. کتاب‌های سری محلات تاریخی و مشاهیر قدیمی و معروف تبریز در هشت جلد تدوین شد که کتاب محلات منطقه ۸ (بازار تبریز) منطقه ۳ و منطقه ۴ در تبریز به هزینه شهرباری‌های تبریز به چاپ رسید. آن‌گاه ۱۵ جلد کتاب آب در فرهنگ آذربایجان به سفارش سازمان آب استان به چاپ رسید و کتاب تبریز در ادبیات و اشعار نیز تدوین شد.

در سال ۱۳۸۸ کتاب‌های شهر من تبریز که به چاپ چهارم نیز رسیده است و تبریز از نگاه جهان گردان، سهندشناسی یاسهند در گستره آذربایجان و ریشه‌های تاریخی امثال و حکم آذربایجانی به زیور چاپ آراسته شدند.

خوشوقتم از اینکه در سال ۱۳۹۰ با پنجاهمین سال خدمت آموزشی خود کماکان، هم در حال نوشتن هستم و هم تدریس به جوانان این مرز و بوم که زندگی ام در این راستاست. به علاوه برای دومنی سال عضو شورای اسلامی کلان شهر تبریز و به خدمت گزاری خود به مردم شهرم افتخار می‌کنم. همچنین کارشناس تاریخ و جغرافیای آذربایجان و تبریز در سازمان صداوسیمای مرکز آذربایجان شرقی هستم و در برنامه محلی در تلویزیون رادیو تبریز شرکت فعال دارم. عضو افتخاری شش مؤسسهٔ خیریه و عام المنفعه برای جذامیان، کودکان بی‌سرپرست، بیماران تالاسمی و کودکان مستمند بیمارستان کودکان تبریز هستم و شاکر به درگاه پروردگار متعال که توان خدمت گزاری عطا فرموده است. نیز دبیر هیئت کوهنوردی پیش‌کسوتان تبریزم.

کلیدوازه‌ها: بهروز خامچی، معلم تاریخ و جغرافیا، دانشسرای مقدماتی پسرانه تبریز، جغرافیای دریاچه ارومیه، سهندشناسی

اشاره

بهروز خامچی معلم و مدرسهٔ تاریخ و جغرافیا با پنجاه سال خدمت آموزشی در تبریز است. وی از بازماندگان نسل پنجاه سال پیش آموزش‌وبرورش امروزی (فرهنگ سابق) است که در سال ۱۳۴۰ دوره یک‌ساله تربیت معلم (کالج) را به پایان رساند و به استخدام اداره فرهنگ تبریز درآمد. خامچی در سال ۱۳۱۴ شمسی در تبریز متولد شد. آغاز به تحصیل او در دورهٔ دبستان همزمان با ورود ارتش مهاجم شوروی به تبریز در سال‌های ۱۳۲۰ و ۱۳۲۱ بود که بدترین و مخوف‌ترین روزگار تاریخ تبریز به حساب می‌آید.

در سال ۱۳۲۷ تحصیلات ابتدایی را در دبستان جامی، تحصیلات متوسطه را در دبیرستان سعدی و بقیهٔ دورهٔ دبیرستان را در دبیرستان شبانه هدف به پایان رساند. در سال ۱۳۴۱ در کنکور دانشگاه تبریز در رشتهٔ تاریخ و جغرافیا قبول شد و در دبیرستان‌های شهرستان‌های آباده، بناب، مراغه، آذرشهر، گرگان و از سال ۱۳۵۵ به بعد در مراکز تربیت معلم و دانشسرای مقدماتی پسران تبریز به تدریس مشغول شد.

آنچه در ادامه می‌آید نوشتۀای است به قلم ایشان و شرح گزارش کوتاهی از فعالیت‌های علمی و قلمی نام برده است. با هم می‌خوانیم.

در دروغ اول دبیرستان که اساتید بزرگوار و دانشمندی چون رفیعیان، استاد میرفخرائی، استاد کارنگ، مرحوم داوران، دیمه‌ی، آدم نوه‌سی، میرزا طاهرین خوشنویس، دکتر جعفر شعار و سایر اساتید معلم واقعی روحی و علمی و زندگانی بودند، بنده و سایر دوستان دبیرستانی را در سال‌های ۱۳۳۲ به بعد به دنیای کتاب و کتابخوانی رهنمون شدند که تاکنون لذت آن روزگار کتاب و کتابخوانی را هرگز فراموش نکرده‌ایم و هرچه از مطالعه و تحقیق و نوشتند و تدوین کتاب داریم یادگار آن بزرگواران و انسان‌های با ایمان، وطن‌پرست، دیندار و اهل کمال و فضل است که همگی به رحمت ایزدی پیوسته‌ماند و خدمت خداپسندانه و جاودانی از خود به یادگار گذاشته‌اند.

تشویق اساتید در کتابخوانی و مقاله‌نویسی در هر شرایطی خیلی از ما معلمان را به راه و روش تحقیق و بررسی و تتبیع کشانید که تا امروز مديون آنان هستیم و رهروشان با علاوه فراوانی که به زادگاه خود، تبریز و استان برافتخار آذربایجان از مجموعه سرزمین ایران عزیز داشتم کم‌کم قلم به دست گرفتم و اولین